

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

Taivo Kivistik
Mari-Ann Sinimaa
Riigihangete vaidlustuskomisjon
mari-ann.sinimaa@fin.ee
vako@fin.ee

Teie 04.05.2026 nr 12.2-10/96

Meie 07.05.2026 nr 20-1.3/331-3

Vastustaja: Politsei- ja Piirivalveamet
esindaja Toomas Vingerfeld
toomas.vingerfeld@politsei.ee

Vaidlustaja: Optimus Systems AS
m.mannik@phlaw.ee

Kolmas isik: AS G4S Eesti
ain.jaago@ee.g4s.com

VASTUS VAIDLUSTUSELE

Vastustaja ei nõustu vaidlustusega ja vaidleb sellele täies ulatuses vastu.

Vastustaja leiab, et vaidlustuse rahuldamiseks ei ole faktilist ega õiguslikku alust ning vastustaja 22.04.2026 otsused on vastu võetud kooskõlas riigihanke alusdokumentidega, faktiliste asjaoludega ja on õiguspärased.

Menetluslikud ja tõendite küsimused

Vastustaja on nõus kirjaliku menetlusega.

Riigihanke alusdokumendid, riigihankes esitatud pakkuja pakkumused ja selgitustaotlused ning nendele vastused osas, mis ei ole juurdepääsupiiranguga ega salastatud on kättesaadavad riigihangete registrist (RHR), riigihanke viitenumber 295650.

Hankekomisjoni 22.04.2026 otsuse aluseks olev protokoll 16.04.2026 nr 1.4-11/203-1 on piiratud tasemel riigisaladusega kaetud.

Hankekomisjoni otsus 22.04.2026 nr 1.13-2.13/726-5 on juurdepääsupiiranguga asutusesiseseks kasutamiseks ja on lisatud manuses vastuse juurde.

Riigihanke alusdokumentide tehnilise kirjelduse dokument koos lisadega, tehnilise kirjelduse pakkuja täidetav vormi 1 dokument ja pakkuja pakkumused RHAD vormil 1 on piiratud tasemel riigisaladus.

Politsei- ja Piirivalveamet on hinnanud vaidlustuses punktis 2.1 toodud tehnilise kirjelduse eraldiseisvalt väljatoodud osa salastatuse taset ja on hinnanud selle AvTS § 35 lg 1 p 9 alusel

juurdepääsupiiranguga – asutusesiseseks kasutamiseks, teabevaldaja on Politsei- ja Piirivalveamet.

Arvestades seda, et vaidluse all ei ole vaidlustaja pakkumuses pakutud eseme (kapi) füüsilise parameetri sisuline, faktiline mittevastavus riigihanke alusdokumendile (vt vaidlustuse p 2.2 vaidlustaja kinnitus ja vastus hankija selgitustaotlusele), saab vaidlustust läbivaadata ilma riigisaladusega kaetud teavet töötlemata.

Asjaolud

1. Vastustaja hankijana on riigihankes "Eesti Vabariigi idapiiri lõikude 7 ja 8 seireseadmete ostmise, paigaldamine ja valguskaablite puhumine" (viitenumber 295650) võtnud 22.04.2026 vastu otsuse nr 1.13-2.13/726-5 pakkumuse tagasilükkamise, pakkumuse vastavaks tunnistamise ja pakkumuse edukaks tunnistamine kohta (lisa 1).
2. Otsuse punkti 2 kohaselt lükkas vastustaja tagasi vaidlustaja Optimus Systems AS-i (11096397) pakkumuse, mis ei vasta vastavustingimuste punktis 10 toodud tehnilisele tingimusele. Pakkuja pakkumuse tabelis (Vorm 1) tuvastas hankija, et pakkuja esitatud rackikapi mõõdud on erinevad hankija tehnilises kirjelduses toodust. Hankija palus pakkujal selgitada pakkumuses toodud rackikapi mõõde. Pakkuja vastas hankija päringule, et pakkumuses esitatud rackikapi mõõt erineb hankija tehnilises kirjelduses toodust tulenevalt soovist pakkuda tehniliselt optimaalsemat lahendust. Hankija ei võimaldanud tehnilises kirjelduses pakkuda teistsugust ega ka paremat lahendust ja seetõttu ei vasta pakkuja pakkumus hankija tehnilises kirjelduses toodud tingimustele rackikapi mõõtude osas. Hankija täpsemad põhjendused on toodud 16.04.2026 kinnitatud hankekomisjoni piiratud riigisaladust sisaldavas riigihangete registrivälises protokollis nr 1.4-11/203-1.
3. Hankija teatas vastustajale otsuse sisust 23.04.2026 (RHR ID 1082717- siin ja edaspidi viidatud riigihangete registris säilitatavale vastava teabe identifitseerimisnumbrile).

Hankija otsus on õiguspärane

Vaidlustaja väide, et puudusid alused pakkumuse tagasilükkamiseks ei ole õige.

4. Vaidlustaja on vaidlustuses välja toonud tehnilised tingimused – füüsilised mõõdud, sisulised parameetrid, millele vaidlustalune pakutav kapp pidi vastama tehnilise kirjelduse kohaselt. Vaidlustaja on vaidlustuses kinnitanud, et vaidlustaja pakkumuses ei vastanud pakutava kapi üks nõutud mõõtudest faktiliselt st sisuliselt tehnilise kirjeldusele.
5. Vaidlustaja on ekslikult asunud seisukohale, et tehnilises kirjelduses toodud asja mõõt tähendab RHS § 88 lg 6 tähenduses kindlat ostuallikat, protsessi, kaubamärki, patenti, tüüpi, päritolu või tootmisviisi, mida ei ole lubatud tehnilises kirjelduses välja tuua, kuid hankija, olles selle (mõõdu) välja toonud, peab lubama sellega samaväärset (asja, toodet).
6. Hankija tehniline kirjeldus asja mõõduga vastab täpselt RHS § 87 lg 2 punktis 2 toodud hankelepingu eseme kirjeldamiseks vastavas valdkonnas tegutsevatele isikutele arusaadavat terminoloogiat ja täpsusastet kasutades hankija kehtestatud nõuete legaalsele näidisloetelule so mõõtudele esitatavatele nõuetele.
7. Tehnilise tingimuse - asja mõõtude nõue, võimaldab piisvalt täpselt, sisuliselt ja mõistetavalt kirjeldada hankija soovitud asja omadusi. Seetõttu ei ole sellise tingimuse puhul tegemist RHS § 88 lg 6 kirjeldatud keeluga ega nõudega, millele kohaldub samaväärsuse klausel.

8. Kuigi hankija ei nõustu sellega, et mõõdu korral võiks tegemist olla keelatud tehnilise kirjeldusega, mis eeldab samaväärsuse klauslit, siis vaidlustaja ei ole ka ise juba pakkumuses tuginenud asjaolule, et pakub pakkumuses mõõtudelt samaväärset toodet.
9. Antud riigihanke alusdokumentide vastavustingimused seavad tingimuse, et samaväärse toote pakkumuse korral peab samaväärsus olema pakkujal selgitatud ja tõendid samaväärsuse kohta lisatud. Vaidlustaja ei ole sellele pakkumuses tuginenud, selgitanud ega esitanud tõendeid samaväärsuse kohta.
10. Vastustaja esitas vaidlustajale 24.03.2026 RHR-i kaudu selgitustaotluse (RHR sõnumi ID 1070153), milles palus selgitada pakkumuses toodud rackikapi mõõte. Vaidlustaja vastusest ilmneb, et vaidlustaja on esitanud teistsuguse mõõduga kapi, et pakkuda tehniliselt optimaalsemat lahendust.
11. Antud piiratud hankemenetlus ei võimalda pidada läbirääkimisi, samuti ei olnud hankija lubanud alternatiivsete pakkumuste esitamist.
12. Riigikohus on kohtuotsuses 3-3-1-24-13 p-s 20 sedastanud, et Euroopa Kohus on piiratud hankemenetluse puhul seoses ebatäpsete või tehnilisele kirjeldusele mittevastavate pakkumustega rõhutanud, et esitanud pakkumusi ei tohi hankija ega taotleja initsiatiivil põhimõtteliselt enam muuta. Võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetega on vastuolus mistahes läbirääkimised hankija ja taotleja vahel. Ebatäpsete või tehnilisele kirjeldusele mittevastavate pakkumuste kohta selgituste nõudmisel võib teistele pakkujatele näida, et hankija on pidanud pakkumuse üle konfidentsiaalseid läbirääkimisi. Direktiivi art-ga 2 ei ole siiski vastuolus see, kui erandjuhul korrigeeritakse pakkumusega seonduvaid andmeid, eriti siis, kui ilmselgelt on vaja vaid täpsustust või parandada ilmsed tehnilised vead, nii et selle muudatusega ei kaasneks tegelikult uue pakkumuse esitamist (29. märtsi 2012. a otsus asjas nr C-599/10: SAG ELV Slovensko jt, p-d 36–40).
13. Seoses vaidlustuses väidetavalt kaalutusõiguse teostamata jätmisega hankija poolt, on hankija eelpool selgitanud, et antud juhul ei ole tegemist RHS-i mõistes samaväärsuse klausli kohaldamise olukorraga ja pealegi ei ole vaidlustaja pakkumuses ka RHAD kohaselt samaväärsust selgitanud ega tõendanud. Seetõttu ei olnud hankijal ka kohustust hinnata, kas tegemist võib olla samaväärse asjaga pakkumuses.
14. Vaidlustaja märgitud riigihanke eesmärged nt säästlikkus, võrdne kohtlemine, läbipaistvus ning konkurentsi kaitse ei saa otse kohaldada hankijale siduvate kohustustena. Küll tuleneb riigihangete läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtetest, et hankija peab hankemenetluses kinni pidama enda kehtestatud riigihanke alusdokumentidest, mis on kohtupraktika kohaselt eelhaldusaktiks. Vaidlusaluse kapi tehnilise kirjelduse tingimus ei sisaldanud ega pidanudki sisaldama klauslit „või sellega samaväärne“, mistõttu hankija ei kaalunud ega pidanudki kaaluma pakkumuses vaidlustaja pakutud eseme samaväärsust.
15. Vaidlustaja poolt pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva esitatud andmetega arvestamine viiks selleni, et algselt RHAD tingimustele mittevastav pakkumus muutuks nõuetele vastavaks. Kohtupraktika kohaselt selliste hilinenult esitatud andmetega arvestamine ei ole lubatud.
16. RHS § 114 lg 2 sätestab hankija imperatiivse kohustuse lükata pakkumus tagasi, kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides toodud tingimustele. Hankija on vaidlustaja pakkumuse vastavust hinnanud sisuliselt ja teinud piisavalt selgelt motiveeritud otsuse, kusjuures mittevastavust tehniliste kirjelduste konkreetsetele mõõtudele on hinnatud hankekomisjoni protokollis.

Eeltoodust tulenevalt palub vastustaja:

- 1) jätta vaidlustus rahuldamata;**
- 2) jätta menetluskulud vaidlustaja kanda.**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Toomas Vingerfeld
arendusosakond, hanke- ja lepingubüroo,
lepingute grupp
jurist

Lisa:

1. PPA hankekomisjoni otsus 22.04.2026 nr 1.13-2.13/726-5 (juurdepääsupiiranguga: Asutusesiseseks kasutamiseks Alus: AvTS § 35 lg 1 p 19; PPVS § 4 lg 5, tähtaeg 10.04.2031)
2. Esindaja volikiri

Märkus: Antud vastusele ei ole lisatud lisasid, need sisaldusid 07.05.2026 edastatud vastuses.

Toomas Vingerfeld, 7308816, toomas.vingerfeld@politsei.ee